

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **M. K.**, bývajúceho v H., zastúpeného JUDr. J. S., advokátom so sídlom v K., proti žalovaným **1/ J. K.**, bývajúcemu v H., **2/ J. K.**, bývajúcej v H., **o zaplatenie 1 161,78 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 17 C 148/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 17. mája 2010 sp. zn. 16 Co 50/2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 17. mája 2010 sp. zn. 16 Co 50/2010 **z r u š u j e** a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Humenné rozsudkom z 8. februára 2008 č.k. 17 C 148/2009-46 uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť spoločne nerozdielne zaplatiť žalobcovi 1 161,78 € spolu so 6 % ročným úrokom z omeškania od 11. júla 2005 do zaplatenia; samostatným výrokom rozhodol o tom, že o náhrade trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením. V odôvodnení uviedol, že vykonaným dokazovaním, najmä z obsahu spisu Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 To 39/2008 bolo preukázané, že žalobca poskytol žalovaným 1/ a 2/ pôžičku vo výške 50 000 Sk, ktorú žalovaní vrátili iba vo výške 15 000 Sk, a preto im podľa § 657 Občianskeho zákonníka uložil povinnosť vrátiť žalobcovi zvyšok nevrátenej pôžičky vo výške 1 161,78 € (35 000 Sk). Námietku premlčania vznesenú žalovanými považoval za nedôvodnú, pretože počas trestného konania, t.j. od podania trestného oznámenia z 8. decembra 2005 do 11. novembra 2008, kedy nadobudol právoplatnosť rozsudok Krajského súdu v Prešove z 11. novembra 2008 č.k. 6 To 39/2008-155, plynutie premlčacej doby v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka spočívalo a žalobca a jeho manželka si riadne

uplatnili nárok na náhradu škody v trestnom konaní a neskôr na súde podaním žaloby (5. júna 2009), ktorá je predmetom daného sporového konania.

Na odvolanie žalovaných 1/ a 2/ Krajský súd v Prešove rozsudkom zo 17. mája 2010 sp. zn. 16 Co 50/2010 zmenil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobu zamietol. Súčasne vyslovil, že o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa. Odvolací súd na rozdiel od prvostupňového súdu bol toho názoru, že žalovaní 1/ a 2/ opodstatnene vzniesli námietku premlčania práva, a preto žalobcovi v zmysle § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemožno premlčané právo priznať. K plynutiu trojročnej premlčacej doby (§ 101 Občianskeho zákonníka) odvolací súd uviedol, že účastníci si ústne dohodli splatnosť pôžičky do konca februára 2004, preto premlčacia doba začala plynúť v marci 2004 a plynula až do okamihu, kedy si žalobca uplatnil právo na náhradu škody v trestnom konaní na hlavnom pojednávaní dňa 9. októbra 2006. Počas tejto doby (od marca 2004 do 9. októbra 2006) uplynuli 2 roky 7 mesiacov a 9 dní. Od vyššie uvedeného okamihu uplatnenia práva na náhradu škody žalobcom v trestnom konaní plynutie premlčacej doby až do právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku Krajského súdu v Prešove z 11. novembra 2008 sp. zn. 6 To 39/2008, t.j. do 11. novembra 2008, v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka spočívalo. Od 12. novembra 2008 plynutie premlčacej doby pokračovalo do okamihu uplatnenia si nároku v občianskom súdnom konaní podaním žaloby, t.j. do 5. júna 2009. Počas tejto doby uplynulo ďalších 6 mesiacov a 23 dní a v okamihu podania žaloby žalobcom spolu uplynulo 3 roky 2 mesiace a jeden deň. Keďže žalobca si uplatnil právo na vrátenie zvyšku pôžičky po uplynutí trojročnej premlčacej doby (§ 101 Občianskeho zákonníka) a žalovaní 1/, 2/ uplatnili námietku premlčania, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalobu zamietol. Výrok o trovách konania odôvodnil § 224 ods. 4 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho sudu podal žalobca dovolanie a žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že potvrdí rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej; dovolanie odôvodnil všetkými dovolacími dôvodmi uvedenými v § 241 ods. 2 O.s.p., z ktorých dovolací dôvod pod písm. b/ bližšie nešpecifikoval. Vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) videl v tom, že odvolací súd tým, že vec prejednal na pojednávaní bez jeho účasti, mu odňal možnosť konať pred súdom. Ďalej namietal nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) v otázke plynutia premlčacej doby. Mal za to, že od okamihu podania trestného oznámenia, t.j. od 9. decembra 2005 až do právoplatného skončenia trestného konania dňa 11. novembra

2008, plynutie premlčacej doby spočívalo. Súčasne vyslovil pochybnosti o obsahu zápisnice o jeho výsluchu ako poškodeného spísanej v rámci trestného konania dňa 2. mája 2006, a poprel, že by uviedol, že si právo na náhradu škody neuplatňuje. Trval na tom, že sa práva na uplatnenie náhrady škody v trestnom konaní vedome a platne nevzdal.

Žalovaní 1/, 2/ sa k dovolaniu žalobcu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom proti rozsudku, ktorý je prípustné napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je dôvodné.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu skúmať, či dovolaním napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní, postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či v konaní nedošlo k vade konania v zmysle § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolací súd dospel k záveru, že konanie odvolacieho súdu a jeho rozhodnutie je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Pod odňatím možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť taký vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Dovolateľ namietal, že mu bola odňatá možnosť pred súdom konať tým, že odvolací súd prejednal vec a o nej rozhodol na pojednávaní bez jeho účasti.

Dovolací súd z obsahu „Zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom“ dňa 17. mája 2010 (č.l. 69 spisu) zistil, že predsedníčkou senátu bol oboznámený obsah spisu, odvolanie žalovaných 1/, 2/, ako i vyjadrenie žalobcu k odvolaniu. Obsah zápisnice ďalej nasvedčuje tomu, že odvolací súd na pojednávaní aj vykonával dokazovanie prečítaním listinných dôkazov, a to bez toho, že by na toto pojednávanie predvolal účastníkov konania. Tým, že odvolací súd na pojednávanie, na ktorom oboznámil obsah spisu, odvolanie, vyjadrenie k odvolaniu a vykonal dokazovanie listinami spôsobom podľa § 129 O.s.p., nepredvolal účastníkov konania (žalobcu), jeho postup odporuje zákonu (§ 115 O.s.p.) a odvolací súd zaťažil konanie vadou v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Vyššie uvedené procesné úkony (oboznamovanie spisu, odvolania a vyjadrenia k odvolaniu, vykonávanie listinných dôkazov) môže odvolací súd uskutočniť iba na pojednávaní, na ktoré je povinný predvolať účastníkov konania a nemôže ich uskutočniť v prípade postupu podľa § 156 ods. 3 O.s.p., ako by naznačovalo „Upovedomenie o termíne verejného vyhlásenia rozsudku“ na č.l. 68 spisu. K inštitútu verejného vyhlásenia rozsudku bez nariadenia ústneho pojednávania dovolací súd dodáva, že na verejné vyhlásenie rozsudku, ak konanie prebehlo bez nariadenia ústneho pojednávania, odvolací súd nie je povinný predvolať účastníkov konania, ale súd je povinný oznámiť miesto a čas vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 O.s.p.). Na pojednávaní, na ktorom sa iba vyhlasuje rozsudok, súd nevykonáva žiadne procesné úkony a nemôže vykonávať dokazovanie. Aj v prípade, že by odvolací súd mienil postupovať

podľa § 156 ods. 3 O.s.p., dovolací súd poukazuje na to, že obsah spisu nedáva podklad pre záver, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku skutočne bolo oznámené na úradnej tabuli odvolacieho súdu, a ani pre posúdenie, či bola zachovaná lehota vyplývajúca z § 156 ods. 3 O.s.p. Pokiaľ obsah súdneho spisu dáva (má dávať) hodnoverný obraz o súdnom konaní, je namieste záver, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku neboli riadne oznámené.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného možno uzavrieť, že postup odvolacieho súdu pri prejednávaní a rozhodovaní danej veci bol zmätočný. Nakoľko o tom, či v danom prípade dovolací súd zachoval procesný postup v zmysle § 115 O.s.p. alebo § 156 ods. 3 O.s.p., môže dovolací súd usudzovať len z obsahu spisu, dovolací súd z obsahu zápisnice o pojednávaní zo 17. mája 2010 dospel k záveru, že odvolací súd uskutočnil pojednávanie, na ktorom vykonával procesné úkony a dokazovanie bez toho, aby predvolal na toto pojednávanie účastníkov konania (žalobcu), čím konanie zaťažil vadou v zmysle § 237 písm. f / O.s.p. Táto procesná vada je dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť; dovolací súd so zreteľom na uvedené napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 243b O.s.p.) a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. septembra 2011

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková